

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Děčíně rozhodl samosoudcem Mgr. Zbyňkem Pánkem ve věci nezletilé [redacted]
[redacted], zastoupené opatrovníkem -
Statutárním městem Děčín – OSPOD, IC: 00261238, sídlem Mírové náměstí 1175/5,
405 02 Děčín IV - Podmokly, dcery [redacted] narozené
dne [redacted], trvale bytem [redacted] a [redacted]
[redacted], za účasti
navrhovatelky – pečující osoby - [redacted],
bytem [redacted] a **Okresního státního zastupitelství**
v Děčíně, v řízení o zbavení rodičovské odpovědnosti

t a k t o :

- I. Soud z b a v u j e** matku – [redacted],
narozenou dne [redacted] a otce – [redacted], narozeného dne [redacted],
rodičovské odpovědnosti k nezletilé [redacted], rozené
[redacted], narozené dne [redacted].
- II. Žádný z účastníků n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Návrhem ze dne 13. 1. 2017 se navrhovatelka – pečující osoba domáhá zbavení
rodičovské odpovědnosti matky a otce k nezl. [redacted], rozené
[redacted], narozené dne [redacted]. Návrh odůvodnila tím, že rodiče o
nezl. [redacted] nejeví zájem; otec se o nezletilou vůbec nezajímá a výživné je mu strháváno
exekučně. Rovněž matka se po svěření nezl. [redacted] do péče navrhovatelky přestala s nezletilou
stýkat a nemá tak zájem činit ani do budoucna a ani výživné nehradí.

Rodiče jsou nekontaktní a navrhovatelce nebyli k dispozici při rozhodování změně školního zařízení.

Usnesením Okresního soudu v Děčíně ze dne 24. 1. 2017, č. j. 7 Nc 144/2014-47a soud podle ustanovení § 469 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „ZŘS“) nezletilému dítěti jmenoval pro toto řízení kolizního opatrovníka.

Dne 17. 2. 2017 vstoupilo do řízení Okresní státní zastupitelství v Děčíně, a to podle § 8 odst. 1 písm. b) ZŘS.

Soud v řízení provedl dokazování, na jehož základě dospěl k následujícím skutkovým zjištěním:

Ze zprávy opatrovníka ze dne 15. 2. 2016 soud zjistil, že nezl. [REDAKCE] již tehdy byla ve faktické péči navrhovatelky a jejího manžela. Matka se na výchově pouze podílela. Matka uvedla, že je studentkou 2. ročníku oboru kuchař-číšník pro obsluhu na Střední škole gastronomie a hotelových služeb v Praze 4, studovala dálkově, v Praze žila u kamarádky, brigádně pracovala v obchodech. Otec sdělil, že se necítí být otcem nezl. [REDAKCE] a nechce s ní být v kontaktu. Otec rodičovskou odpovědnost od narození dcery nevykonával. Matka při osobní jednání i následně v mailové komunikaci trvala na zbavení či omezení své rodičovské odpovědnosti do doby, než si svůj život uspořádá. Babička již tehdy trvala na zbavení či omezení rodičovské odpovědnosti obou rodičů. Vzhledem ke studiu matky v Praze o nezl. fakticky pečovala babička a její manžel, kteří zajišťovali veškeré záležitosti na úradech, u lékařů, v jeslích apod. Bylo navrženo u otce zbavení či omezení rodičovské odpovědnosti a u matky tuto odpovědnost ponechat.

Ze zápisu z případové konference konané dne 5. 2. 2016 soud zjistil, že jejím cílem bylo zmapování tehdejší situace nezl. [REDAKCE]. Rodiče se k jednání nedostavili. Bylo navrženo svěřit nezl. [REDAKCE] do péče manželů Janovských s vymezením potřebných kompetencí a dále u otce zbavení či omezení rodičovské odpovědnosti a u matky tuto odpovědnost ponechat.

Z rozsudku Okresního soudu v Děčíně ze dne 17. 2. 2016, č. j. 7 Nc 144/2014-34 soud zjistil, že nezl. [REDAKCE] byla svěřena do péče jiné osoby a rodičům bylo stanoveno měsíční výživné, a to matce ve výši 1.500,- Kč a otci ve výši 2.500,- Kč. Pečující osobě byly rozšířeny kompetence i o oprávnění žádat za nezletilou o vydání cestovního pasu a občanského průkazu a rozhodovat za ni ve věcech zdraví a vzdělání.

Ze zprávy Okresní zprávy sociálního zabezpečení Děčín soud zjistil, že matka není přihlášena do registru pojištěnců, ani jako zaměstnavatel či OSVČ.

Ze zpráv Úřadu práce ČR soud zjistil, že otec je od 24. 12. 2016 veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a nepobírá dávky státní sociální podpory ani dávky pomoci v hmotné nouzi. Matka byla sankčně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání a nepobírá dávky státní sociální podpory ani dávky pomoci v hmotné nouzi. Pečující osoba pobírá dávky státní sociální podpory, a to rodičovský příspěvek ve výši 3.800,- Kč měsíčně, a nepobírá dávky pomoci v hmotné nouzi.

Ze zprávy Okresní zprávy sociálního zabezpečení Česká Lípa soud zjistil, že otec není přihlášen do registru pojištěnců, ani jako zaměstnavatel či OSVČ.

Ze záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 4. 1. 2017 soud zjistil, že tyto byly zahájeny vůči matce pro podezření ze spáchání přečinu zanedbání povinné výživy podle ust. § 196 odst. 1 trestního zákoníku, neboť matka od 1. 4. 2016 do 4. 1. 2017 nehradila k rukám pečující osoby výživné na nezl. [REDAKCE].

Ze zprávy opatrovníka ze dne 24. 2. 2017 soud zjistil, že nezl. [REDAKCE] je stále dlouhodobě v péči navrhovatelky a jejího manžela [REDAKCE]. Od posledního rozhodnutí se poměry navrhovatelky nezměnily. Bylo uskutečněno šetření v září 2016, kdy navrhovatelka uvedla, že matka měla [REDAKCE] u sebe od února pouze několikrát. Matka se o dceru nezajímá a tráví většinu času v partě mladších lidí. Navrhovatelka neví, kde matka žije, z rodinného bytu ji vystěhovali. Matka výživné dlouhodobě nehradí. O matce nejsou žádné aktuální informace, s oddělením OSPOD nespolupracuje, v místě trvalého bydliště nežije a telefonní kontakt na ni nefunguje. Otec výživné na dceru hradí exekučně a nijak se o nezletilou nezajímá. Nezletilá navštěvuje Miniškolku [REDAKCE] již od května 2015. Péči o nezletilou zde považují za velmi dobrou, navrhovatelka i její manžel s nimi dle potřeby spolupracují. Nezletilá je řádně a čistě oblečená. Otce zde neznají, matku viděli celkem dvakrát, což již uváděli ve své zprávě z 22. 7. 2016. Pediatr MUDr. [REDAKCE] uvedl, že péče navrhovatelka a jejího manžela je dobrá, do ordinace dochází pouze oni. V únoru 2017 bylo nezletilé [REDAKCE] změněno příjmení z [REDAKCE] na J. [REDAKCE]. Rodiče s opatrovníkem nespolupracují, ani v minulosti se nedostavovali na oddělení OSPOD.

Z rodného listu nezletilé [REDAKCE] soud zjistil, že ta je dcerou shora uvedených rodičů.

Z rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 2. 8. 2016, č. j. [REDAKCE] soud zjistil, že manželství otce a matky bylo rozvedeno.

Z usnesení o zahájení trestního stíhání matky ze dne 3. 3. 2017 soud zjistil, že matce bylo sděleno obvinění ze spáchání přečinu zanedbání povinné výživy podle ust. § 196 odst. 1 trestního zákoníku, neboť matka od října 2016 do dne vydání usnesení nehradila k rukám pečující osoby výživné na nezl. [REDAKCE]; dlužné výživné činí 7.500,- Kč.

Výslechem navrhovatelky - pečující osoby soud zjistil, že rodiče se o nezl. [REDAKCE] vůbec nezajímají, nezletilá je nezná. Naposledy se viděla s matkou v únoru 2016, pečující osoba se snažila matku podporovat v tom, aby se se svou dcerou stýkala, ale ona o to nemá zájem, a to ani o jakýkoliv telefonický kontakt. Pečující osoba je matkou matky. Matka je chorobně lhavá, v dětství se léčila na psychiatrii, ale v současné době není medikována, ani léčena. Pečující osoba má nezl. [REDAKCE] v péči prakticky od jejího narození, v počátku se snažila matce pomáhat s péčí o nezletilou, protože ona to sama nezvládala. Rodiče neplní ani svoji vyživovací povinnost k nezletilé. Otci bylo strháváno exekučně z jeho mzdy, aktuálně je v evidenci uchazečů o zaměstnání. Matka neplní svou vyživovací povinnost vůbec, a to již od února 2016, kdy jí byla uložena soudním rozhodnutím. Pečující osoba z tohoto důvodu podala na matku trestní oznámení. Pečující osoba žije s nezletilou [REDAKCE] v rodinném domě, který je v jejím výlučném vlastnictví. Zde žije ještě s manželem – [REDAKCE] a s [REDAKCE]. Nezletilá [REDAKCE] je zdravá, výchovné problémy s ní nejsou, je srovnatelná s vrstevníky. Chodí do mateřské školy [REDAKCE] v Děčíně.

Výslechem opatrovníka soud zjistil, že k navrhovatelce a její péči o nezletilou nejsou žádné výhrady, tato péče je zcela v pořádku. Matka v e-mailové korespondenci deklarovala zájem o péči o nezletilou, bylo domluveno několik schůzek s matkou, na které však matka nedorazila a dodatečně se z nich omlouvala či je ponechala zcela bez omluvy. Není nic známo o aktuálním zdravotním stavu matky, ta pouze sdělila, že chodí do práce. Nepodařilo se realizovat jakékoliv sociální šetření v místě bydliště matky a otce z důvodu jejich nesoučinnosti. Otec o svou rodičovskou odpovědnost nemá jakýkoliv zájem.

Výslechem státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Děčíně soud zjistil, že s matkou je vedeno trestní řízení pro přečin zanedbání povinné výživy podle ust. § 196 odst. 1 trestního zákoníku, kdy doposud nebylo skončeno přípravné řízení.

Matka ani otec se opakovaně k jednání nedostavili, a proto bylo dle ust. § 101 odst. 3 zákona č. 99/1963, občanského soudního řádu jednáno v jejich nepřítomnosti. Soudu byly doručeny podání od osoby, která uvedla, že je matka, ale tyto podání nesplňovala formální náležitosti dle občanského soudního řádu, a proto k nim soud v rámci rozhodování nepřihlížel.

Po právní stránce posoudil soud návrh dle ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, takto:

Dle ust. § 865 odst. 1 rodičovská odpovědnost náleží stejně oběma rodičům. Má ji každý rodič, ledaže jí byl zbaven.

Dle ust. § 871 odst. 1 zneužívá-li rodič svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon, anebo svoji rodičovskou odpovědnost nebo její výkon závažným způsobem zanedbává, soud jej jeho rodičovské odpovědnosti zbaví.

Na základě provedeného dokazování soud dospěl k tomuto závěru o skutkovém stavu věci: Matka i otec závažným způsobem zanedbávají výkon své rodičovské odpovědnosti k nezl. [REDAKCE], a to tím, že se s nezletilou dlouhodobě pravidelně nestýkají a nepodílí se tak na její výchově a nebylo prokázáno, že by měli zájem činit tak do budoucna. Tento stav je přitom dlouhodobý, takže nelze uvažovat o tom, že by se jednalo o důsledek nějaké krátkodobé překážky na straně rodičů. Dále je zřejmé, že nezletilá nemá k rodičům vytvořené pevné citové pouto, neboť její výchovu a péči o ni dlouhodobě zajišťují navrhovatelka s manželem, na které si nezletilá přivykla a bere je jako svou vlastní rodinu, která jí umožňuje všestranný vývoj pozitivním způsobem.

S ohledem na dlouhodobý nezájem obou rodičů a jejich nedostupnost při řešení podstatných, ale i běžných záležitostí nezl. [REDAKCE], je třeba na tento stav reagovat právě uvedeným způsobem, který umožní, aby rodičovskou odpovědnost o nezletilého vykonával místo rodičů poručník, a to veřejný či později navrhovatelka s manželem, jejichž upřímný zájem o nezl. [REDAKCE] je zcela evidentní. Soud vzal při svém rozhodování v potaz i stanovisko opatrovníka a státní zástupkyně, kteří tento postup rovněž navrhli. Ze všech uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že tento intenzivní zásah do rodičovské odpovědnosti je zcela na místě a hlavně je v zájmu nezl. [REDAKCE], a proto matku i otce ve vztahu k ní zbavil rodičovské odpovědnosti.

O nákladech řízení soud rozhodl podle ust. § 23 ZŘS, neboť v řízeních ve věcech péče soudu o nezletilé obecně nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení a okolnosti tohoto případu neodůvodňují přiznání náhrady nákladů řízení některému z účastníků.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, prostřednictvím soudu podepsaného.

Odvolání je třeba podat ve trojím vyhotovení.

Opatrovník, navrhovatelka a Okresní státní zastupitelství v Děčíně se vzdali práva podat odvolání proti vyhlášenému rozsudku.

V Děčíně dne 7. června 2017

Za správnost vyhotovení:
Lucie Kredbová

Mgr. Zbyněk Pánek, v. r.
samosoudce

Tento rozsudek nabyl právní moci dne 30.9.2017 a je vykonatelný dnem 30.9.2017.

Připojení doložky provedla Martina Čermáková dne 20.11.2017.